

Valla, psykologer og fagetikk?

Ingjerd Meen Lorvik

Ingjerd.Meen.Lorvik@borgestadklinikken.no

I forbindelse med Valla/Yssen-saken som eksploderte i media i januar, har vi vel alle gjort oss mange tanker og refleksjoner. Om ledelse, håndtering av personalsaker, venninneforhold, kriser, innrømmelsens og beklagelsens psykologi og om medias makt og evne til å få en sak til fullstendig å ta av. Her er mye mat for psykologer. Mange av oss synes utvilsomt vi har en viss kompetanse særlig når det gjelder det relasjonelle perspektivet, aktualisert gjennom forsoningsarbeid; det å ærlig kunne innrømme feil, oppriktig beklage og gi en ektefølt unnskyldning. Som fagpersoner er det fristende å bruke både kompetanse og klokskap i analyse og refleksjon over denne saken og menneskene som er berørt. Det gjør vi kanskje ved lunsjbordet eller i private samtaler. Spørsmålet for undertegnede blir om det er riktig å gjøre det i det offentlige rom.

I Aftenposten den 23.01.07 gjør to psykologspesialister nettopp det. Med full faglig tyngde går de inn i mediedebatten og gir en analyse av saken og drøfter hvordan Valla/Yssen, to identifiserte, ekte og levende mennesker, håndterer en smertefull konflikt og krisepreget situasjon. De peker på særlig den ene aktørens tilkortkommenhet i håndteringen av konflikten og orienterer videre om hvordan forsvar og manglende overblikk får dette til å gå riktig galt. Psykologspesialistene orienterer videre om hvordan dette egentlig burde vært håndtert gjennom selvransakelse, identifisering av egne intensjoner og beklagelse av egne handlinger.

Er dette god praksis i et fagetisk perspektiv, eller er det utøvelse av psykologisk kompetanse i en fagetisk gråsoner? Kan vi med god fagetisk samvittighet forsvare å bruke vår kompetanse i det offentlige rom på en slik måte i forhold til navngitte personer som er i en vanskelig situasjon?

Ser vi på Valla/Yssen-saken, kan vi gjøre oss betraktninger om de belastninger og påkjenninger som det må være for begge parter å ikke bare være i en slik konflikt, men også å det å bli eksponert på en slik måte i media gjennom flere uker. Trenger ikke nettopp aktørene her empati og beskyttelse? Etter undertegnedes vurdering kan vårt bidrag i en slik sammenheng være at vi som profesjon er tause i offentlig sammenheng. Noe som vel også skulle ligge innenfor vår kompetanse?